ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 1986

σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν ανεξάρτητη δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης της γεωργικής, καθώς και για την προστασία της μητρότητας

(86/613/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 100 και 235,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμα του της 12ης Ιουλίου 1982 σχετικά με την προώθηση της ισότητας ευκαιριών για τις γυναίκες (4), ενέκρινε του γενικούς στόχους της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με το νέο πρόγραμμα δράσεως της Κοινότητας για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών για τις γυναίκες (1982-1985) και εξέφρασε την επιθυμία να θέσει σε εφαρμογή τα κατάλληλα μέτρα για την πραγματοποίηση των στόχων αυτών·

ότι η δράση 5 του προαναφερθέντος προγράμματος αφορά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των γυναικών με ανεξάρτητη δραστηριότητα συμπεριλαμβανομένων των αγροτισσών·

ότι η εφαρμογή της αρχής της ισότητας των αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών εργαζομένων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 119 της συνθήκης, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της δημιουργίας και της λειτουργίας της κοινής αγοράς·

ότι, όσον αφορά τις αμοιβές, το Συμβούλιο ενέκρινε, στις 10 Φεβρουαρίου 1975, την οδηγία 75/117/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των αμοιβών μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών (5)·

ότι, όσον αφορά τα άλλα θέματα ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, το Συμβούλιο ενέκρινε, στις 9 Φεβρουαρίου 1976, την οδηγία 76/207/ΕΟΚ περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση, και τις συνθήκες εργασίας (6), και στις 19 Δεκεμβρίου 1978, την οδηγία 79/7/ΕΟΚ περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης (7)·

ότι, όσον αφορά τα πρόσωπα που ασκούν ανεξάρτητη δραστηριότητα καθώς και τους (τις) συζύγους τους που συμμετέχουν στη δραστηριότητα αυτή, πρέπει να συνεχιστεί η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης με καθορισμένες διατάξεις που θα ανταποκρίνονται στην ιδιαίτερη κατάσταση των ατόμων αυτών·

ότι υφίστανται ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα αυτό· ότι πρέπει στο εξής να επιτευχθεί προσέγγιση των εθνικών διατάξεων όσον αφορά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης·

ότι, για ορισμένους τομείς, η συνθήκη δεν έχει προβλέψει τις απαιτούμενες ειδικές εξουσίες·

ότι η εφαρμογή της αρχής της ισότητας δεν αποτελεί εμπόδιο στις διατάξεις σχετικά με την προστασία της γυναίκας λόγω της μητρότητας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΜΗΜΑ I

Στόχοι και πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 1

Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί να εξασφαλίσει, σύμφωνα με τις παρακάτω διατάξεις, την από μέρους των κρατών μελών εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, που ασκούν ανεξάρτητη δραστηριότητα ή συμβάλλουν στην άσκηση τέτοιας δραστηριότητας, στα θέματα που δεν καλύπτονται από τις οδηγίες 76/207/ΕΟΚ και 79/7/ΕΟΚ.

(1) ΕΕ αριθ. C 113 της 27. 4. 1984, σ. 4.
(2) ΕΕ αριθ. C 172 της 2. 7. 1984, σ. 80.
(3) ΕΕ αριθ. C 343 της 24. 12. 1984, σ. 1.
(4) ΕΕ αριθ. C 186 της 21. 7. 1982, σ. 3.
(5) ΕΕ αριθ. L 45 της 19. 2. 1975, σ. 19.
(6) ΕΕ αριθ. L 39 της 14. 2. 1975, σ. 40.
(7) ΕΕ αριθ. L 6 της 10. 1. 1979, σ. 24.

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία αφορά:

α) τους ανεξάρτητους επαγγελματίες, δηλαδή κάθε πρόσωπο που ασκεί κερδοσκοπική δραστηριότητα για δικό του λογαριασμό, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων και των γεωργών καθώς και όσων ασκούν ελευθέριο επάγγελμα·

β) τους συζύγους τους που δεν είναι μισθωτοί, ούτε συνέταιροι, και οι οποίοι συμμετέχουν συστηματικά και σύμφωνα με τους όρους της εθνικής νομοθεσίας στη δραστηριότητα του ανεξάρτητου επαγγελματία, ασκώντας είτε τα ίδια είτε παρεπόμενα καθήκοντα.

Άρθρο 3

Κατά την έννοια της παροάσας οδηγίας, η αρχή της ίσης μεταχείρισης συνεπάγεται την απουσία κάθε διάκρισης που βασίζεται στο φύλο, είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε συσχετισμό ιδίως με το γάμο ή την οικογενειακή κατάσταση.

ΤΜΗΜΑ II

Ισότητα μεταχείρισης ανδρών και γυναικών ανεξαρτήτων επαγγελματιών — Κατάσταση των χωρίς επαγγελματικό καθεστώς συζύγων των ανεξαρτήτων επαγγελματιών — Προστασία της εγκυμοσύνης και της μητρότητας των γυναικών που είναι ανεξάρτητοι επαγγελματίες ή σύζυγοι ανεξαρτήτων επαγγελματιών

Άρθρο 4

Όσον αφορά τους ανεξάρτητους επαγγελματίες, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταργηθούν όλες οι διατάξεις που αντιβαίνουν στην αρχή της ίσης μεταχείρισης, όπως αυτή ορίζεται στην οδηγία 76/207/ΕΟΚ, και κυρίως όσον αφορά τη δημιουργία, την εγκατάσταση ή την επέκταση μιας επιχείρησης ή την έναρξη ή επέκταση κάθε άλλης μορφής δραστηριότητας ανεξάρτητου επαγγελματία, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών διευκολύνσεων.

Άρθρο 5

Με την επιφύλαξη των ειδικών προϋποθέσεων πρόσβασης σε ορισμένες δραστηριότητες οι οποίες ισχύουν εξίσου και για τα δύο φύλα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι προϋποθέσεις για τη σύσταση εταιρείας μεταξύ των συζύγων να μην είναι περισσότερο αυστηρές από τις προϋποθέσεις σύστασης εταιρείας μεταξύ μη συζύγων.

Άρθρο 6

Εφόσον υπάρχει σε κράτος μέλος σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων για τους ανεξάρτητους επαγγελματίες το οποίο βασίζεται στην καταβολή εισφορών, το εν λόγω κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να επιτραπεί στους συζύγους που αναφέρονται στο άρθρο 2 στοιχείο β), αν δεν καλύπτονται από το καθεστώς κοινωνικών ασφαλίσεων του ανεξάρτητου επαγγελματία, να μπορούν να εντάσσονται, εφόσον θέλουν, σε καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης, καταβάλλοντας εισφορές.

Άρθρο 7

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εξετάσουν υπό ποίες προϋποθέσεις μπορεί να προωθηθεί η αναγνώριση της εργασίας που παρέχουν οι σύζυγοι οι αναφερόμενοι στο άρθρο 2 στοιχείο β) και, υπό το φως της εξέτασης αυτής, ποιες είναι οι ενδεικνυόμενες πρωτοβουλίες που θα την προωθήσουν.

Άρθρο 8

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εξετάσουν αν και υπό ποίες προϋποθέσεις οι γυναίκες ανεξάρτητοι επαγγελματίες καθώς και οι σύζυγοι των ανεξαρτήτων επαγγελματιών μπορούν, κατά τη διάρκεια απουσίας τους από τη δραστηριότητα λόγω εγκυμοσύνης ή λόγω μητρότητας:

— να έχουν το δικαίωμα αναπλήρωσης ή τη δυνατότητα πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες που υπάρχουν στο έδαφος τους, ή

— να δικαιούνται χρηματικής αποζημίωσης στα πλαίσια ενός καθεστώτος κοινωνικής ασφάλισης ή ενός οποιουδήποτε άλλου συστήματος δημόσιας κοινωνικής κάλυψης.

ΤΜΗΜΑ III

Γενικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 9

Τα κράτη μέλη εισάγουν στην έννομη τάξη τους τα αναγκαία μέτρα για να επιτρέπουν σε κάθε πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από την εις βάρος του μη εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στις ανεξάρτητες επαγγελματικές δραστηριότητες να επιδιώκει δικαστικά την ικανοποίηση των δικαιωμάτων του, ενδεχομένως με την προϋπόθεση ότι θα έχει προηγουμένως εξαντλήσει τις δυνατότητες προσφυγής σε άλλα αρμόδια όργανα.

Άρθρο 10

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέτρα που θα ληφθούν κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας καθώς και οι ήδη ισχύουσες σχετικές διατάξεις, να γνωστοποιούνται στις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των ανεξάρτητων επαγγελματιών και στα κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Άρθρο 11

Το Συμβούλιο επανεξετάζει την παρούσα οδηγία, μετά από πρόταση της Επιτροπής, πριν από την 1η Ιουλίου 1993.

Άρθρο 12

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, μέχρι τις 30 Ιουνίου 1989 το αργότερο.

Εντούτοις, αν ένα κράτος μέλος, για να συμμορφωθεί προς το άρθρο 5 της παρούσας οδηγίας, οφείλει να τροποποιήσει τη νομοθεσία του τη σχετική με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συζύγων, ως ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει να συμμορφωθεί προς το άρθρο 5 ορίζεται η 30ή Ιουνίου 1991.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή για τα μέτρα που έλαβαν προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 13

Το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1991, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλα τα χρήσιμα στοιχεία που θα της επιτρέψουν την κατάρτιση εκθέσεως που θα υποβάλει στο Συμβούλιο για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 14

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 1986.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. CLARK